

Svensk-finsk samarbetsförklaring

16 september 2024

Foto Henrik Montgomery / TT

Regeringskansliet

Svensk-finsk samarbetsförklaring av den 16 september 2024

Gemensamt regeringsmöte mellan Konungariket Sverige och Republiken Finland i Stockholm den 16 september 2024

Inledning

Den 16 september höll Sverige och Finland i Stockholm för första gången sedan 2009 ett gemensamt regeringsmöte.

Sverige och Finland är geografiskt, historiskt, ekonomiskt och kulturellt sammanlänkade. Vi har gemensamma värderingar och är båda starka förespråkare av en regelbaserad världsordning. Våra industrier och företag är djupt integrerade, något som återspeglas i den omfattande handeln i en stor mängd varor och tjänster mellan våra länder. Mötet är ett uttryck för den nära relationen mellan våra länder, våra medborgare och våra regeringar – en relation som nu är viktigare än någonsin tidigare i modern tid.

Sedan det senaste gemensamma regeringsmötet i Tavastehus 2009 har vi upplevt grundläggande förändringar i våra samhällen och ett alltmer instabilt säkerhetsläge i vårt närområde. Rysslands angrepp på Ukraina och fullskaliga invasion av landet 2022 utgör flagranta brott mot folkrätten och FN-stadgan. Detta har lett till ett oerhört lidande för Ukrainas befolkning och utgör ett hot mot säkerheten både i Europa och världen. Att stödja **Ukraina** i en tid när landet försvarar sig mot Rysslands brutala och illegala angreppskrig är vår högsta prioritet. Syftet med vårt stöd är att Ukraina ska vinna kriget och återupprätta sin territoriella integritet.

Samtliga nordiska och baltiska länder är idag medlemmar av **Nato**. Med Sverige och Finland som Natoallierade är förutsättningarna för säkerhetssamarbete bättre än någonsin. Våra förmågor sörjer för säkerhet och stabilitet både i och utanför vår egen region. Finland och Sverige kommer att fortsätta sitt nära samarbete som allierade för att stärka hela alliansens säkerhet.

Det rådande geopolitiska läget har en negativ inverkan på världsekonomin. Det innebär en särskild utmaning för små och öppna länder som är exportberoende. För att fungera som en tillväxtmotor kommer Sverige och Finland att särskilt inrikta sig på åtgärder för att förbättra den gränsöverskridande rörligheten och integreringen och utnyttja vår gemensamma arbetsmarknad till fullo. Det ska vara lätt att leva, studera, arbeta och driva företag över gränserna mellan våra länder. Att fördjupa samarbetet mellan våra länder, särskilt i fråga om europeisk konkurrenskraft, är en central prioriterad fråga.

Finland och Sverige har också en samsyn när det gäller behovet av att modernisera det internationella biståndet och OECD:s biståndskommitté. Båda regeringarna ser behovet av att samverka med och engagera den privata sektorn för att uppbåda ytterligare ekonomiska

resurser för främjande av hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt i låg- och medelinkomstländer.

Nordiskt samarbete

Finland och Sverige är fortsatt beslutna att stärka det **nordiska samarbetet**, och tillsammans håller vi fast vid vår vision om att år 2030 vara världens mest hållbara och integrerade region. Tillsammans med övriga medlemmar i Nordiska ministerrådet arbetar vi för att utveckla Norden som en säker, grön och fri region, med särskilt fokus på att undanröja hinder för fri rörlighet över gränserna mellan våra länder. Finland och Sverige är beredda att söka gemensamma praktiska lösningar mellan de nordiska ländernas beskickningar utomlands i syfte att främja samarbetet inom internationella frågor.

Sverige och Finland har i dag beslutat att föregå med gott exempel genom att ta ett konkret steg för att främja integrationen mellan våra båda länder och våra befolkningar. För det ändamålet har vi beslutat att våra respektive experter ska inleda en dialog om förbättrade förfaranden för utbyte av folkbokföringsuppgifter. Målsättningen med dialogen är att under 2025 lägga fram en rapport om hur utbytet av folkbokföringsuppgifter kan fördjupas och utökas.

Båda länderna ser ett behov av ytterligare bilateralt samarbete mellan samtliga nordiska länder inom **transport- och energiområdena**. Infrastrukturen i väst-östlig riktning mellan våra länder behöver utvecklas för såväl civila som militära ändamål, med målet att på längre sikt skapa transportleder från Norge genom Sverige till Finland.

Finland och Sverige kommer att arbeta tillsammans för att styra investeringar från Nordiska investeringsbanken och Nordiska miljöfinansieringsbolaget i riktning mot strategiska satsningar och projekt som gagnar konkurrenskraften och den gröna omställningen.

Närmare bilateralt samarbete mellan finska och svenska staten inom gränsöverskridande frågor, nordområdena och Arktis

Inom gränsöverskridande frågor, nordområdena och Arktis finns konkreta möjligheter till ett fördjupande av samarbetet mellan Sverige och Finland, och de konkreta åtgärderna för att fördjupa samarbetet kan bland annat vara följande:

- Samordnande av en nordisk strategi för långsiktig utveckling av gränsöverskridande förbindelser, harmonisering av ländernas strategiska transportplaner och utnyttjande av befintliga gränsöverskridande transportsystem i avsikt att minska redundansen vid transporter inom hela norra Europa.
- Finland och Sverige kommer att föra ett nära samarbete för att förbättra öst-västliga landförbindelser och säkerställa en fungerande logistik i vår region ur både ett civilt och ett militärt rörlighetsperspektiv. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas gränsöverskridande

förbindelser med Narvik och mellan Finland och Sverige. Dessutom kommer Finland och Sverige att arbeta tillsammans för att säkerställa att tillgänglig EU-finansiering kommer till användning för strategiskt viktiga ändamål framöver.

- Underlättande av effektiva flygförbindelser mellan städer i Finland, Sverige och Norge – i synnerhet förstärkandet av öst-västliga förbindelser.
- Främjande av territoriellt samarbete i gränsregioner. Genom att stärka kapacitetsuppbyggnaden och effektivt utnyttja resurser på alla nivåer – europeisk, nationell, regional och lokal nivå – kan gränsregioner agera med större verkan för att integrera Norden med Europa.
- Attraherande av högutbildad utländsk arbetskraft, till exempel genom gemensamma kampanjer utomlands.
- Harmonisering av nordiska normer och riktlinjer för att främja sund konkurrens inom området.
- Fördjupande och vidareutveckling av rymdsamarbetet.

Temperaturökningen i Arktis har enligt senare forskning under de senaste 30 åren varit fyra gånger snabbare än i resten av världen, med dramatiska följder som tinande permafrost och krympande istäcken både i och utanför regionen. Samarbetsmöjligheter när det gäller den **arktiska regionen** kommer att undersökas ytterligare i dialog med samarbetspartners, med hänsyn tagen till regionens strategiska betydelse och geopolitiska konsekvenser av den globala uppvärmningen, förlust av biologisk mångfald och föroreningar samt den förändrade relationen till Ryssland. Sverige och Finland stödjer utbyggnaden av undervattenskablar för kommunikation som förbinder norra Europa med den indopacifiska regionen och Nordamerika via Arktis som ett sätt att säkerställa global konnektivitet, nödvändig resiliens och ökad nätverkskapacitet. Sverige och Finland har dessutom arktisk expertis för att gemensamt undersöka utvecklingen av en toppmodern forskningsisbrytare för att säkra hållbar och självständig verksamhet i Arktis och därigenom stärka ett samarbete som underlättar installation och reparation av sjökablar samt geopolitiskt stärka vår närvaro i regionen.

EU

Nästa år firar Finland och Sverige **30 år som medlemmar av Europeiska unionen**. EU-medlemskapet har tjänat oss väl, och vi ser fram emot arbetet tillsammans med den nya **EU-kommissionen** och genomförandet av den **strategiska agendan**.

Tillsammans kommer vi att värna och främja EU:s grundläggande värden. Demokrati och rättsstatsprincipen är hörnstenarna för vårt samarbete, och behovet av att upprätthålla de grundvalarna har blivit alltmer angeläget för att motverka utländska påverkansförsök och se

till att en framtida utvidgning blir en framgång. I detta sammanhang kommer Finland och Sverige att arbeta tillsammans för att förstärka villkorligheten knuten till EU-medel, för att värna såväl våra värden som unionens finansiella sundhet.

Att försvara ett fritt och demokratiskt Europa innebär också att försvara **Ukraina**. Vi står fast vid vårt åtagande att säkerställa EU:s ekonomiska, politiska, humanitära och militära hjälp till Ukraina och att se till att Ukraina får det stöd landet behöver på vägen mot EU-anslutning.

Vi är övertygade om behovet att stärka den europeiska **konkurrenskraften** och av att stärka den inre marknaden för att värna robusta och flexibla ekonomier, som är förutsättningar för ett öppet, motståndskraftigt och hållbart Europa i framtiden. Särskilt fokus bör sättas på att förbättra **EU:s inre marknad** som huvudvägen för fler privata investeringar och utveckling. Bättre lagstiftning och genomförande står främst bland våra gemensamma strävanden i detta sammanhang. Sverige och Finland delar övertygelsen att **kapitalmarknadsunionen** måste införas så att EU:s konkurrenskraft stärks och kapitalflödet inom EU ökar.

Kapitalmarknadsunionen kan endast fullgöra sina syften om den är byggd på principen om öppna, konkurrenskraftiga och effektiva marknader. Ökad handel inom unionen och fler **frihandelsavtal** med tredjeländer utgör den grund på vilken vi kan bygga starkare samhällen. I allt detta står vi enade som övertygade förespråkare av marknadsekonomier och frihandel och som motståndare till protektionism. Sverige och Finland anser även att det är viktigt att vidta konkreta åtgärder för att stärka den inre marknaden, utifrån perspektivet fri rörlighet för tjänster, varor och människor, och understryker behovet av att verka för tillväxt, till exempel genom digitalisering.

Sverige och Finland kommer att fortsätta att arbeta inom tillämpliga format när det gäller skyddet av **EU:s yttre gränser** och att verka tillsammans för att hitta lösningar som möter de hot som är kopplade till instrumentaliseringen av migration. En effektivt fungerande förvaltning av de yttre gränserna är en nyckelfaktor i en fungerande migrationspolitik.

Båda regeringarna kommer att fortsätta att arbeta och samverka när det gäller genomförandet av den nya migrations- och asylpakten. Pakten kommer att hjälpa EU att hantera de interna aspekterna av migration bättre, men båda regeringarna är medvetna om att nya och innovativa upplägg behövs för att hantera de externa aspekterna mer effektivt. Det är viktigt att detta arbete går framåt parallellt med förberedelserna inför genomförandet av pakten. I detta avseende är det av största betydelse att återvändande för personer som inte har rätt att stanna fungerar väl och effektivt. Regeringarna är överens om att fortsätta att arbeta tillsammans för att förbättra återvändandet, bland annat genom utbyte av erfarenheter av nationella förfaranden samt genom samarbete inom EU och med berörda tredjeländer. Som det påpekats i en gemensam skrivelse till kommissionen från de nordiska utrikes- och migrationsministrarna kommer Sverige och Finland att fortsätta att understryka vikten av att EU har en välavvägd viseringspolitik som tar hänsyn till alla relevanta intressen, däribland migration och säkerhetsrisker.

Båda regeringarna ser den **gränsöverskridande brottsligheten** som ett allvarligt systemhot mot våra samhällen; ett exempel är narkotikasmuggling bedriven av grupper inom organiserad brottslighet, eftersom den är kopplad till många andra hot mot säkerheten. Sverige och Finland är likaledes fast beslutna att ytterligare förbättra upprätthållandet av trygghet och säkerhet i det norra gränsområdet, och välkomnar det bilaterala avtalet om polissamarbete i Tornedalen. Det har också blivit alltmer komplext och allt svårare att bekämpa våldsbejakande extremism och terrorism, och sådana rörelsers internationella förbindelser. Effektiva motåtgärder kräver bilateralt samarbete inom såväl Norden som EU.

Sverige och Finland kommer att samarbeta för att få till stånd ett grundläggande perspektivskifte i EU:s arbete för att bekämpa organiserad brottslighet. Vi kommer att verka tillsammans för att ännu större hänsyn ska tas till nya former av organiserad brottslighet, som växande nätverk och utnyttjande av cybermiljön, med tonvikt på brottsoffrens perspektiv och samhällets berättigade anspråk på skydd mot brottslighet. Vi kommer även att ta ett gemensamt grepp vad gäller de digitala kanaler där kriminella rekryterar ungdomar, och arbeta för att brottsbekämpande myndigheter ska få större tillgång till uppgifter och krypterade kommunikationer. Vidare kommer vi att lyfta fram vikten av operativt stöd från EU-organ och verktygslådan för rättsligt samarbete, däribland verktyg som förenklar förverkandeförfaranden och ökar tillgången till data. Vi efterlyser en ny och ambitiös europeisk strategi för inre säkerhet.

Väl medvetna om vikten av att arbeta tillsammans för att öka vårt inflytande inom EU har Sverige och Finland i dag beslutat att hålla strategiska **EU-samråd på hög nivå** var sjätte månad, inför varje tillträdande EU-ordförandeskap.

Grön omställning

För att fortsätta att bidra till åtagandet att framgångsrikt möta stora globala miljöutmaningar som klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald och spridning av föroreningar behövs en genomgripande grön omställning både i våra länder och internationellt. Vi fortsätter att samarbeta med den privata sektorn och andra intressenter för att integrera miljöhänsyn inom alla sektorer och i våra samhällen som helhet. Både Sverige och Finland ser den gröna omställningen som något som skapar arbetstillfällen och tillväxt, och kommer tillsammans med partner inom EU att söka samarbeten globalt för att kartlägga de lösningar våra företag kan erbjuda för att påskynda omställningen i länder över hela världen. Lösningarna kan hjälpa partnerländer att höja ambitionerna i deras nya nationellt fastställda bidrag som ska presenteras inför FN:s klimattoppmöte COP30 2025.

Finland och Sverige står fast vid Parisavtalets 1,5-gradersmål för att undvika de mest katastrofala effekterna av klimatförändringarna, och är övertygade om att EU spelar en avgörande roll i den globala kampen mot klimatförändringarna. En betydande acceleration av **den gröna och digitala omställningen** måste till för att motverka klimatförändringarna, uppnå de globala målen för hållbar utveckling och säkra vårt framtida demokratiska och ekonomiska välstånd liksom en globalt hållbar utveckling. Sverige och Finland står fast vid

åtagandet att genomföra ”**fit for 55-paketet**” för att sätta EU på kurs mot att bli **klimatneutralt senast 2050**. I detta avseende kommer Sverige och Finland att ingå ett nära samarbete inom frågor av gemensamt intresse, såsom det kommande förslaget om **EU:s klimatmål för 2040** och det efterföljande lagstiftningspaketet. Sverige och Finland understryker att EU:s klimatmål för 2040 måste baseras på bästa tillgängliga forskning och betonar vikten av ett kostnadseffektivt genomförande.

Sverige och Finland har båda ett särskilt intresse av att säkra den roll som vårt hållbara skogsbruk, vår skogsbaserade sektor och vårt jordbruk spelar i den gröna omställningen. Betydelsen av en hållbar och cirkulär **bioekonomi** i byggandet av ett hållbart och konkurrenskraftigt EU måste stärkas ytterligare. Samarbetet kring EU-politiken gällande lösningar grundade på **avskiljning, användning och lagring av biogen koldioxid** kommer att fortsätta och utvecklas vidare.

Regeringarna är medvetna om betydelsen av säker **kärnenergi** för att kunna garantera en långsiktig och tillräcklig kapacitet för att uppfylla den ökande efterfrågan på fossilfri el, uppvärmning, industrienergi och vätgas. Sverige och Finland framhåller behovet av bilateralt samarbete och samarbete inom EU för att skapa gynnsamma politiska villkor för nyinvesteringar och utveckling av **små modulära reaktorer**. Sverige och Finland ska fördjupa samarbetet mellan nationella tillsynsmyndigheter och fortsätta att verka för ett teknikneutralt förhållningssätt till EU-lagstiftning om fossilfria energikällor.

Att främja cirkulära ekonomier och säkra tillgången till **kritiska råvaror** som producerats på miljömässigt hållbara sätt är av strategisk vikt i arbetet med att uppfylla våra moderna samhällens behov. Vi behöver bryta skadliga beroenden genom ytterligare samarbete mellan våra länder och effektivisera produktionen genom förenklade tillståndsförfaranden. Tillsammans intar vi ställningen som förstavalspartner i de globala gröna och digitala omställningarna, bland annat i skapandet av hållbara värdekedjor inom områden som batteriproduktion.

Säkerhet, försvar och civil beredskap

Det svensk-finländska försvarssamarbetet är det mest långtgående bilaterala samarbete som våra länder har, och det fördjupas ytterligare i och med våra **Natomedlemskap**. Sverige och Finland kommer att fortsätta att verka tillsammans för att stärka alliansens försvar och avskräckning, där resiliens och krisberedskap i våra samhällen ingår. Vi kommer att investera i våra styrkor och förmågor för att stå redo för alliansens kollektiva multidomänsförsvar till skydd för säkerheten i vår region och bortom den, och vi står fast vid utgiftsmålet om minst 2 %. Det gemensamma målet är att Natos planering och struktur ska bidra till säkerheten i norra Europa, från Östersjön till Arktis. Planeringen ska ta hänsyn till Östersjöns betydelse för säkrandet av nödvändiga transporter, telekommunikation och elektricitet. Transportförbindelser mellan Norge, Sverige och Finland måste säkras då dessa gynnar säkerhet, handel och försörjningstrygghet. Tillsammans främjar Sverige och Finland militär rörlighet inom EU.

Finlands och Sveriges Natomedlemskap har stärkt våra transatlantiska band. Det faktum att både Finland och Sverige har ingått försvarssamarbetsavtal med USA har stärkt säkerheten i vår region på ett betydande sätt. Finland och Sverige har tillsammans föresatt sig att fördjupa de transatlantiska banden.

Som allierade, som EU-medlemsländer och som enskilda nationer är Sverige och Finland fast beslutna att stödja **Ukraina**. Vi kommer att vara resoluta i våra ansträngningar för att tillhandahålla såväl omedelbart som långsiktigt stöd till Ukraina för att säkra en ukrainsk seger. Detta återspeglas i våra respektive bilaterala säkerhetssamarbetsavtal. Att Ukraina lyckas försvara sin suveränitet och sin territoriella integritet är avgörande för den europeiska, euroatlantiska och globala säkerheten. Finland och Sverige har också föresatt sig att stödja Ukrainas återuppbyggnad. Dessutom välkomnar båda länderna ett utbyte av bästa praxis och erfarenhet gällande Ukrainas lärdomar.

Givet det nuvarande säkerhetsläget i vårt närområde och de olika initiativ kopplade till försvarsindustrin som tagits under ledning av EU, Nato och Nordefco, ser vi båda ett behov av att komplettera men också av att dra nytta av dessa ansträngningar genom bilateralt samarbete för att främja en innovativ, robust och resilient försvarsindustrikapacitet samt en **konkurrenskraftig försvarsindustri** som kan tillhandahålla de förmågor som behövs i den snabbföränderliga flerdomänsmiljö vi verkar i. Sverige och Finland ser ett behov av att utöka tillgången till privatfinansiering inom denna sektor och av att eventuella hinder undanröjs. Det bör undersökas huruvida finansinstitut som Nordiska investeringsbanken (NIB) och Europeiska investeringsbanken (EIB) kan investera i försvarsrelaterad verksamhet förutom produkter med dubbla användningsområden, med hänsyn tagen till eventuell inverkan på institutens riskprofil och till säkrandet av dess finansieringsbas. Det är viktigt att sektorn har möjlighet att växa i enlighet med behoven hos våra respektive nationella och internationella försvarsstrukturer, och inte minst **Ukrainas** behov av att försvara sig mot Rysslands angreppskrig.

Båda länderna ser ett tvingande behov av att förbättra civilförsvaret, den civila beredskapen och samarbetet kring krishantering – baserat på en allriskstrategi och ett **samhälleligt helhetsgrepp** – mot bakgrund av de föränderliga utmaningar våra två länder står inför. Länderna välkomnar också ett sammanhängande och allt närmare samarbete mellan civila och militära myndigheter, bland annat när det gäller förberedelser för gränsöverskridande massevakueringar. Detta kan innefatta gemensamma övningar för att stärka den operativa beredskapen och samordningen i massevakueringsscenarioer. Beredskap kräver även medvetenhet och engagemang hos vanliga medborgare. Tillsammans ska vi verka för att upprätthålla en stark vilja hos våra befolkningar att försvara våra länder.

Sverige och Finland understryker vikten av ett resilient livsmedelssystem – inklusive konkurrenskraftiga och resilienta jordbruks-, fiske- och vattenbrukssektorer – inom hela EU för att trygga regional och lokal livsmedelsförsörjning, en robust livsmedelskedja och miljöskydd.

Vi välkomnar den förre presidenten Niinistö's utredning om EU:s civila och militära beredskap. Sverige och Finland kommer att fortsätta stärka sitt samarbete inom satsningar som höjer resiliensen och beredskapen i våra egna samhällen liksom bland våra allierade och partner.

Finland och Sverige avser genomföra gemensam planering inom civilskydd i syfte att förbättra förutsättningarna för att skydda civilbefolkningen i händelse av en allvarlig kris och i sista hand krig. I samband med detta kommer även samarbetet inom försörjningstrygghet att stärkas. Finland och Sverige avser inleda förberedelser för gemensam planering inom försörjningstrygghet. Inom ramen för förberedelserna kommer man att se över avtalet mellan Sverige och Finland om ekonomiskt samarbete i internationella krissituationer – det så kallade försörjningstrygghetsavtalet – som skrevs under i Århus den 10 november 1992. Inom området militär försörjningstrygghet vilar samarbetet på försörjningstrygghetsbilagan till det nordiska samarbetsavtalet inom försvarsmaterielområdet som skrevs under den 9 april 2019.

I detta hänseende välkomnar vi undertecknandet av den **svensk-finländska avsiktsförklaringen** om stärkt samarbete gällande civilskydd och försörjningstrygghet.

Östersjöregionen

Både Sverige och Finland är starkt engagerade när det gäller säkerheten och hållbarheten i **Östersjön och Östersjöregionen**. Samtidigt som det är beklagligt att säkerhetsläget har försämrats i vårt närområde välkomnar vi det utökade regionala och övriga samarbetet med de demokratiska länderna runt Östersjön. Vi betonar vikten av stärkt resiliens, beredskap och krishantering i vår region.

Vi kommer tillsammans att motverka **hybridhot**, vare sig de tar formen av instrumentaliserad invandring eller rör cyberområdet, desinformation eller störningar av kritisk infrastruktur. Sverige och Finland kommer att samarbeta för att hantera ryska försök att påverka och destabilisera våra samhällen och institutioner. Våra regeringar kommer att hålla nära kontakt för att upptäcka och analysera sådana hot. Vi kommer att utöka samarbetet mellan våra berörda myndigheter för att säkerställa en effektiv hantering av sådana hot.

Finland och Sverige kommer att fortsätta utveckla sina respektive brottsbekämpningsmyndigheters bilaterala samarbete på sjösäkerhets- och sjöfartsskyddsområdet. Gemensamma övningar, utbildningar och samordnade sjöövervakningsinsatser, i kombination med omfattande informationsutbyte, bidrar på ett mycket konkret sätt till att skapa en säkrare och tryggare Östersjöregion.

Säkerhet och resiliens när det gäller kritisk infrastruktur är en aktuell fråga i våra samhällen, något som incidenter den senaste tiden har visat. Samarbetet mellan Sverige och Finland är av central betydelse för skyddet av undervattensinfrastruktur och omfattar bland annat beredskap, resiliens, återhämtning och prevention.

Sverige och Finland är medvetna om behovet av ett fortsatt nära samarbete kring Östersjön med omnejd när det gäller förnyande av **isbrytarflottorna** samt operativ samordning i ljuset av deras ökade strategiska betydelse.

Berörda finländska och svenska myndigheter kommer att inrätta en gemensam arbetsgrupp för att undersöka och identifiera ömsesidiga nyttor.

I Östersjön behövs ytterligare bilateralt och regionalt samarbete mellan våra länder på **miljöområdet** för att säkerställa skyddet av vilda djur och växter, biologisk mångfald och för att motverka miljöhot såsom övergödning och andra former av miljöföroreningar, inklusive plastföroreningar. Den skuggflotta som transporterar rysk olja utgör också en betydande fara för den marina miljön i Östersjön och gör att gemensamma kraftansträngningar behövs. Östersjön är Sveriges och Finlands gemensamma hem. Att säkerställa ett hållbart resursutnyttjande, t.ex. för fisket, är ett gemensamt mål och en nyckelfaktor för våra länders fortsatta framgång och välmåga.

Forskning och innovation

Sverige och Finland har en lång tradition av samarbete och utbyte inom forskning och högre utbildning. Varje år tar flera hundra studenter chansen att flytta från ett land till ett annat för att studera, till exempel genom Erasmus+ och Nordplus. Båda länderna deltar i bilaterala program, EU:s ramprogram för forskning, utveckling och innovation samt i nordiska forskningssamarbeten, till exempel genom Nordforsk. Det är mycket viktigt för båda länderna att ha fri och öppen forskning för att säkerställa spetskompetens och skapa ny kunskap inom områden av strategisk vikt för den nordiska regionen. Samarbete mellan Sverige och Finland kan stärka forskningen och utvecklingen, genom forskarrörlighet och effektiv användning av forskningsinfrastruktur.

Utbildning av hög kvalitet stärker motståndskraften i samhället och lägger grunden för hållbar ekonomisk tillväxt. Tillgången till kvalificerad arbetskraft kommer att kräva investeringar i utbildning och i främjad rörlighet för studenter, särskilt inom Norden.

Svensk-finska samarbeten inom **forskning och utveckling** för att öka konkurrenskraften, påskynda den gröna och den digitala omställningen samt skapa förutsättningar för **innovation** finns och kommer att utvecklas ytterligare. När det gäller nästa EU-program med inriktning på forskning och innovation är vårt mål att föra fram våra gemensamma intressen inom områden som **AI och datainfrastruktur med hög prestanda, halvledare, 5G/6G och bioteknik**.

Några av världens ledande företag när det gäller att erbjuda digital infrastruktur finns i Sverige och Finland. I takt med att kritiska funktioner i våra samhällen gradvis digitaliseras ser vi att ett grundläggande intresse för våra regeringar är att välja säkra och betrodda lösningar. Båda våra länder är också ledande inom bioteknik. Vi kommer att fortsätta att främja forskning

inom nästa generation av trådlösa nätverk 5G/6G och bioteknik, både inom Europeiska unionen och globalt.

Både Sverige och Finland investerar mer i forskning och utveckling än EU-målet på 3 % av BNP. Vi gör det eftersom det är av avgörande betydelse för både vår konkurrenskraft och EU:s samlade konkurrenskraft. Regeringarna kommer att fortsätta stimulera samarbete mellan våra lärosäten och forskningsinstitut, i syfte att öka den svensk-finska forskningen och stödja spetsforskning i båda länderna. Regeringarna kommer vid behov att verka för förstärkt dialog om gemensamma frågor inom EU-politiken.

Barns och ungas välbefinnande

Båda våra regeringar ser med oro på den snabbt ökande skärmtiden och dess effekter på barns och ungas hälsa. Den okritiska användningen av digitala verktyg i skolan och på fritiden behöver hanteras. Detta inbegriper även den typ av potentiellt skadligt innehåll som unga människor konsumerar på nätet – inte minst när det gäller olika sociala medieplattformar. Vi måste vara medvetna om de negativa följderna av ökat digitalt beroende, men även överväga hur vi kan stärka den digitala medvetenheten och digitala kompetensen bland våra unga. Vi är fast beslutna att hantera dessa utmaningar tillsammans, bland annat genom utbyte av erfarenheter och goda lösningar – på bilateral nivå, i det nordiska arbetet och inom EU.

Kultur och turism

Sverige och Finland är nära sammanlänkade tack vare vår historia, våra språk, vår geografi och banden mellan våra **folk**. Vårt gemensamma kulturarv innefattar byggnader, konstverk, musik och litteratur liksom ett immateriellt kulturarv. Vi ser den inneboende potentialen i och betydelsen av kulturellt samarbete oss emellan, samt den centrala roll som ett fritt och levande kulturliv spelar för att upprätthålla motståndskraftiga och demokratiska samhällen. Vi bekräftar vikten av att bevara och utveckla de kulturella banden mellan våra länder.

För att främja digitaliseringen av kultur och kulturella tjänster behöver kulturinstitutionernas digitala infrastruktur och kompetensen hos personalen i den digitala omställningen förbättras. Därutöver måste digitaliseringen av kultursektorn tas vidare, med hänsyn tagen till bland annat hållbar utveckling och den bredare samhällsutvecklingen. Båda länder skulle gagnas av att dessa bredare frågor bereddades inom ramen för det nordiska samarbetet.

Vi är även medvetna om båda våra länders starka kulturella och kreativa sektorer samt deras roll när det gäller kulturliv, ekonomisk tillväxt och innovation.

Kulturfonden för Sverige och Finland har till uppgift att ytterligare stärka de kulturella förbindelserna mellan Sverige och Finland genom att ge stöd till ökad kunskap om och kontakt mellan ländernas kulturer, ekonomier och folk. Tillsammans med Hanaholmen har fonden skapat ett bilateralt krishanteringsinitiativ med fokus på att öka förmågan att förebygga men även reagera på framtida kriser vad gäller samhällets säkerhet.

Finlandsinstitutet i Stockholm och Hanaholmen i Helsingfors spelar en viktig roll när det gäller att utveckla gemenskapen mellan våra länder. Det är viktigt att vi fortsätter utveckla vårt samarbete.

Vi ser turistnäringens betydelse för tjänsteexporten, och att den är en bransch som är särskilt viktig för båda länderna regionalt sett. I såväl det nordiska samarbetet som i EU:s strategi för Östersjöregionen ser vi att det finns potential att samverka för att främja turismen, bland annat genom att locka turister från hela världen att besöka våra vackra länder, som har så mycket att erbjuda. Det är viktigt för oss att verka för socialt, kulturellt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar turism.